

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/65/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118200941
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2118200941.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Terézie Mecelovej v právnej veci žalobkyne: Q. F., narodená XX. F. XXXX, trvalý pobyt: H. XXXX/XX, T., zastúpenej splnomocnencom: Mgr. S. F., narodený XX. V. XXXX, trvalý pobyt: A. H. XXXX/XX, D. R. D., proti žalovanej: PROFÍ CREDIT Slovakia s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 47 233 516, o 2.098,32 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo 4. septembra 2018 č. k. 32C/10/2018-76, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o povinnosti žalovanej zaplatiť 1.355,70 eur a v časti náhrady trov konania potvrdzuje.

II. Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 1.355,70 eur a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 29,22 %. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 6, § 43a ods. 1, § 44 ods. 2, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 107 ods. 1, 2, § 122, § 451 ods. 1, 2, § 457, § 458 ods. 1, § 488, § 489 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 497, § 499 Ob. z. (Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov), prílohou č. 2 bod 1, § 1 ods. 2, § 2 písm. d/, g/, h/, i/, § 9 ods. 2 písm. f/, g/, j/, § 11 ods. 1, § 19 ods. 1, 2 ZoSÚ (zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ku dňu uzavretia zmluvy), § 2 písm. r/, u/, § 4 ods. 8, § 7 ods. 1, 2, 4, § 8 ods. 1 písm. d/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov v čase uzavretia zmluvy. Vecne zdôvodnil uzavretou zmluvou o úvere medzi stranami konania dňa 30. augusta 2010, na základe ktorej bol žalobkyni vyplatený úver vo výške 1.500,- eur, ktorý sa zaviazala vrátiť žalovanej vo výške 4.591,75 eur. V posudzovanej veci sa žalobkyňa domáhala vydania preplatku vo výške 2.098,32 eur z dôvodu, že o túto sumu úver preplatila a žalovaná sa o ňu obohatila, teda ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Súd prvej inštancie konštatoval spotrebiteľský charakter zmluvy. Súčasne kvalifikoval poskytnutý úver ako úver bezúročný a bez poplatkov, z dôvodu absencie obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Zmluva o spotrebiteľskom úvere predovšetkým neobsahovala dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. g/ ZoSÚ). Nebolo postačujúce uviesť len celkový počet splátok úveru, ako ani odkaz na všeobecné obchodné podmienky. Žalovanou tvrdené vymedzenie konečnej splatnosti nebolo dostatočné pre prijatie záveru o naplnení tejto náležitosti podľa zákona. Ďalšou chýbajúcou obsahovou náležitosťou bol údaj o RPMN (ročná percentuálna miera nákladov). Žalovaná nezapočítala do výpočtu RPMN poplatkov za službu odkladu splátok vo výške 222,95 eur, ktorý započítat mala. Za

použitia vzorca pre výpočet, RPMN z úveru predstavovala 96,27 %. Žalobkyni bol schválený úver v zmysle jej žiadosti s výnimkou predpokladanej RPMN revolvingu 70 %, keďže z oznámenia o schválení úveru vyplynul iný údaj 66,97 %. Revolvingový úver podľa časti 6 bol navrhnutý vo výške 1.500,-, resp. 858,31 eur, avšak schválený bol vo výške 993,43 eur. Podľa § 44 ods. 2 O. z. prijatie návrhu obsahujúce dodatky výhrady obmedzenia alebo iné zmeny je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Keďže šlo o obsahovo iný návrh zmluvy, ktorý nebol žalobkyňou prijatý v písomnej forme, v tejto druhej časti k uzavretiu zmluvy nedošlo a strany sú si povinné vydať o čo sa bezdôvodne obohatili. Obidve úverové zmluvy v časti odplaty za úver - úroku a poplatkov, boli dohodnuté v rozpore s dobrými mravmi. Odplata za úver v rozsahu 70 %, zjavne vybočuje z rámca akéhokoľvek úverovania, ktoré by bolo akceptovateľné z hľadiska dobrých mravov (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“, sp. zn. 5Cdo/26/11) a je dôvod na označenie takýchto úrokov ako úžerníckych. O takéto úroky ide, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru nákladov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (porov. rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009). Podľa stránky Národnej banky Slovenska v čase uzavretia zmluvy boli úroky novoposkytnutých úverov vo výške 14,90 % v ôsmom mesiaci roku 2010. Podnikateľ nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi (§ 4 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov) a za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie zabezpečované aj právnymi normami, tak aby bolo konané v súlade so všeobecnými právnymi a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Zmluva ako formulárová bola pripravená žalovanou bez možnosti spotrebiteľa do obsahu zmluvy zasiahnuť, pričom žalovaná v konaní nepreukázala opak. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 a § 3 ods. 1 O. z., teda sa nesmie priečiť dobrým mravom. Súd považoval za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľský úver za cenu prevyšujúcu priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. Úroková miera v prejednávanej veci bola dohodnutá aj v rozpore s § 53 ods. 6 O. z. S poukazom na vyššie uvedené prvá úverová zmluva predstavuje úver bezúročný a bez poplatkov a druhá bola kvalifikovaná ako neplatná. Žalovaná sa teda bezdôvodne obohatila na úkor žalobkyne, a to v časti rozdielu medzi sumou reálne poskytnutých finančných prostriedkov 2.493,43 eur (1.500,- eur a 993,43 eur) a sumou, ktorú žalobkyňa žalovanej zaplatila, t. j. 4591,75 eur. Žalovaná by mala vydať žalobkyni to, o čo sa obohatila a čo bolo voči nej uplatnené (2.098,32 eur). Žalovaná vzniesla námietku premlčania, ktorú súd prvej inštancie kvalifikoval ako čiastočne dôvodnú (čo do platieb pred 14.1.2014). Žaloba bola podaná tri roky po uhradení niektorých platieb pred dátumom 14.1.2014, dôvodná žaloba bola vo výške 674,50 eur (platby žalobkyne vykonané v roku 2015) a čo do súm vykonaných ako platby žalobkyne po 14. januári 2014 (t. j. 3 roky spätne pred 5. januárom 2017) vo výške 681,20 eur, spolu 1.355,70 eur. Súd prvej inštancie nemal za preukázanú potrebu aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, keďže nebolo preukázané, že by sa žalovaná bezdôvodne obohatila úmyselne. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 2 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Žalobkyňa bola v konaní úspešná v rozsahu 64,61 % (1.355,70 eur), pričom úspech žalovanej predstavoval 35,39 %. Žalobkyni preto vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 29,22 %. O výške náhrady trov konania malo byť rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením.

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná v časti o uložení povinnosti zaplatiť sumu 1.355,70 eur a v časti náhrady trov konania, navrhujúc jeho zmenu zamietnutím žaloby. Odvolanie odôvodnila tým, že súdom uvádzané závery, skutkové zistenia a právne posúdenie je nesprávne. Žalovaná namietala záver súdu prvej inštancie o nesprávne uvedenej RPMN z dôvodu, že podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku do RPMN mala byť zahrnutá aj odplata podľa dohody o poskytnutí služby, ktorá bola však dobrovoľná a nebola podmienkou pre získanie úveru. Odplata sa preto nemohla zahrnúť do výpočtu RPMN pre úver. Podľa § 2 písm. g/ ZoSÚ celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa rozumejú všetky náklady, vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Podľa § 2 písm. i/ ZoSÚ ročnou percentuálnou mierou nákladov sa rozumejú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19 ZoSÚ. Z vyššie uvedeného vyplýva, že do výpočtu celkových nákladov sa nezapočítavajú náklady, vyplývajúce z dojednaní nepredstavujúcich podmienku pre získanie úveru. Poskytnutá služba v zmysle dohody je voliteľná. Ak by žalobkyňa

dohodu nepodpísala, nevznikla by. Pokiaľ by odplata bola zahrnutá do celkových nákladov, takýto postup by bol v rozpore so zákonom. Dohoda predstavovala fakultatívne dojednanie, pričom je vylúčené, aby nezapočítanie poplatku do RPMN spôsobilo nesprávnosť tohto údajja. Ustanovenie bodu 8 ods. 8.6 dohody o poskytnutí služby je len jedným z faktorov, ktorý každému spotrebiteľovi indikuje pri zachovaní jeho elementárnej zodpovednosti a obozretnosti oddelenosť dohody o poskytnutí služby od zmluvy o revolvingovom úvere. Dohoda o poskytnutí služby je osobitne podpisovaná. Dĺžnik podpísaním zmluvy neuzatvára automaticky dohodu o poskytnutí služby. Oddelenosť uvedených dvoch právnych úkonom zdôrazňuje odlišenie dohody od ostatného obsahu zmluvy o revolvingovom úvere. Dohoda o poskytnutí služby predstavuje tak individuálne dojednanie v zmysle § 53 ods. 2 O. z. Na podporu svojej argumentácie žalovaná poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cor/5/2016. Žalovaná ďalej namietala aj absenciu obsahovej náležitosti predstavujúcej konečnú splatnosť úveru, ktorá nikdy nemohla byť dôvodom pre bezúročnosť úveru. Poukázala na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie (bod 58) vo veci C-42/15, ktorý vyslovil, že ustanovenie článku 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES (ďalej len „smernica“) by sa nemalo vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti než tie, ktoré vymedzuje článok 10 ods. 2 smernice. Článok 23 smernice sa podľa výkladu v označenom rozsudku má vykladať v zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice, bude považovaná za zmluvu o úvere bez úrokov a bez poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Náležitosť konečnej splatnosti úveru úijné právo nepozná, čo napokon viedlo k novelizácii ZoSÚ. Práve táto náležitosť, z dôvodu dodržania úijného práva, bola vylúčená. Je preto potrebné zachovať požiadavku eurokonformného výkladu zákona. S absenciou takéhoto údajja nemôže byť spájaný následok v podobe bezúročnosti úveru, pretože členský štát takúto skutočnosť nemôže upraviť vo vnútroštátnej úprave ako dôvod bezúročnosti. Údaj o konečnej splatnosti nie je spôsobilý ovplyvniť posúdenie rozsahu záväzku spotrebiteľa. Obsah zmluvy tvoria zmluvné dojednania, ktoré v zmysle článku 13 sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, ako aj prílohy tvoriace súčasť zmluvy. Podľa článku 4 odsek 4.5 zmluvných dojednaní deň splatnosti poslednej splátky úveru je dňom konečnej splatnosti úveru. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/111/2014, vychádzajúc z počtu splátok, ich splatnosti, je logické, že exaktný údaj o konečnej splatnosti úveru je zhodný s dátumom splatnosti poslednej splátky. Žalovaná namietala tiež záver súdu prvej inštancie o absencii platne dohodnutej úrokovej sadzby, pretože jej výška má prevyšovať priemerné úrokové sadzby v bankách. Poukázala na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/1016/2014 podľa záverov ktorého administratívny strop odplaty pri spotrebiteľských úveroch bol zrušený spolu so zrušením zákona č. 258/2001 Z. z., ktorý bol nahradený ZoSÚ. Z novelizovaného ustanovenia § 53 ods. 6 O. z. vyplýva, že referenčné kritérium, podľa ktorého sa má posudzovať primeranosť, sa prenieslo zo sektoru bánk na sektor finančného trhu ako taký, a na všetky spoločnosti poskytujúce peňažné prostriedky spotrebiteľom. Podľa § 53 ods. 6 O. z. ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Finančným trhom sa rozumie sústava subjektov finančného trhu, jeho nástrojov a transakcií s týmito nástrojmi a medzi týmito subjektmi. Ide o nepriamo sprostredkované financovanie, ktorého rizikom je návratnosť finančných prostriedkov. Zákonodarca v čase uzavretia zmluvy reguloval celkovú odplatu v súvislosti so spotrebiteľským úverom, nie iba jednu zložku - ročnú úrokovú sadzbu úveru. Zákonodarca výslovne stanovil, že sa bude právne regulovať celková odplata za poskytnutie finančných prostriedkov. Uvedené teda nenachádza oporu v oblasti komparácie s úrokovými sadzbami bankových subjektov. Pri porovnávaní sa má preto zohľadniť nielen hodnota obvyklej odplaty, ale aj spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehota splatnosti. Porovnávanie s údajmi bánk je samo o sebe nesprávne. Za podstatné prevýšenie sa pritom považuje také, ktoré je vyššie ako 25 - 27 %.

3. Žalobkyňa sa k odvolaniu nevyjadrila.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

5. Žalovaná namietala záver súdu prvej inštancie o nesprávne uvedenej hodnote RPMN z dôvodu, keďže podľa názoru súdu prvej inštancie mala byť do RPMN zahrnutá aj odplata podľa dohody o poskytnutí služby za odklad splátok úveru, obsiahnutá v zmluve o spotrebiteľskom úvere, uzavretej medzi stranami konania.

6. Podľa § 2 písm. g/ ZoSÚ celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady, vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

7. Podľa § 2 písm. i/ ZoSÚ sa ročnou percentuálnou mierou nákladov rozumejú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

8. Z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zrejmé, že Dohoda o poskytnutí služby je súčasťou predtlačenej formulárovej dohody, bez možnosti, aby do nej žalobkyňa ako spotrebiteľ nejakým spôsobom zasiahla. Žalovaná opak nepreukázala. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 O. z.).

9. Dohoda o poskytnutí služby už pojmovo predstavuje náklad na doplnkovú službu súvisiacu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na formulárový charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere, dohoda o poskytnutí služby odklad splátok nemá charakter fakultatívneho dojednania, keďže je chronologicky radená za predchádzajúce zmluvné dojednania úverovej zmluvy, vyhotovená rovnakým malým písmom (graficky neodlíšená od ostatného obsahu zmluvy). Dohoda o poskytnutí služby nemá samostatný predmet plnenia, ale má charakter vedľajšieho (doplnkového) zmluvného dojednania. Na uvedené závery nemala vplyv duplicita podpisov na zmluve, keďže dohoda o poskytnutí služby bola súčasťou jednoliateho textu, s chronologickým číslovaním jeho celkového obsahu. Splatnosť poplatku za službu odklad splátok bola pritom dohodnutá dňom uzavretia tejto dohody. Nebolo možné stotožniť sa s argumentom žalovanej, že dohoda o poskytnutí služby nepredstavuje podmienku pre získanie úveru. Podľa bodu 8.6 dohody o poskytnutí služby vyhlásenie, že uzavretie dohody nie je podmienkou uzavretia úverovej zmluvy (realizované podľa názoru žalovanej na základe slobodnej vôle, s porozumením jej obsahu a vyjadrením súhlasu), malo len formálny charakter.

10. Argument zmluvnej slobody spotrebiteľa nemôže obstať, pretože takáto sloboda je len iluzórna, keďže zmluvu vo formulárovej podobe pripravovala žalovaná ako zmluvný partner spotrebiteľa a s ohľadom na nepomer vo vyjednávacej sile zmluvného partnera a spotrebiteľa je zjavné, že sa spotrebiteľ len s ťažkosťou môže domôcť zmeny vopred pripravených zmluvných dojednaní. V jednotlivých odboroch podnikania postupujú zmluvní partneri spotrebiteľov obdobne a preto spotrebiteľ, ktorý by sa rozhodol nepristúpiť na vopred pripravené zmluvné podmienky, by odsúdil sám seba k životu mimo bežnú spoločnosť, bez využívania jednotlivých služieb. Po spotrebiteľovi nič také nemožno požadovať. Od jeho zmluvného partnera však naopak požadovať možno, aby sa vo svojej činnosti choval voči spotrebiteľovi poctivo (porov. rozsudok Okresného súdu v Chebe sp. zn. 15C/410/2009). Dôvera spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa predpokladá, aby v prípade narušenia súd nahradil zdanlivú (formálnu) zmluvnú rovnováhu faktickou. Tým je modifikované i právo zmluvných strán rozhodnúť, aké zmluvné dojednania budú včlenené do zmluvy.

11. Medzi základné informácie, ktoré je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi už pri ponuke spotrebiteľského úveru patrí nielen úrok z úveru, ale aj všetky poplatky (resp. akékoľvek náklady) účtované veriteľom spotrebiteľovi v súvislosti s poskytnutím úveru. Ročná percentuálna miera nákladov vyjadruje porovnateľné číslo, ktoré má slúžiť spotrebiteľovi pre porovnanie ponúk rôznych finančných inštitúcií, a tým umožniť mu vybrať si najvýhodnejší úver podľa svojich potrieb. Vypočítava sa z výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa, ktoré sú so spotrebiteľským úverom spojené.

12. Keďže žalovaná nezapočítala poplatok za doplnkovú službu odklad splátok do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, výška RPMN v predmetnej zmluve obsahovala nesprávne uvedenú hodnotu, dôsledkom ktorej je zákonná sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, na ktorú súd prihliada ex offa.

13. Ďalším namietaným dôvodom sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru zo strany žalovanej, bolo neuvedenie termínu konečnej splatnosti úveru. Súd prvej inštancie konštatoval absenciu obligatórnej obsahovej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ, a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o absencii údajov o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti v zmluve. V predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedený len počet splátok a výška splátky, absentuje však uvedenie dátumu prvej splátky. Z dôvodu, že nie je uvedený dátum počiatku povinnosti splácania úveru, nie je možné určiť ani dobu trvania zmluvy, ani jeho konečnú splatnosť. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, termíne prvej a poslednej splátky v listine označenej ako Oznámenie veriteľa o schválení úveru nie je postačujúci, keďže predmetná listina predstavuje len jednostranný právny úkon veriteľa adresovaný dlžníkovi. Na tejto listine, ktorú žalobkyňa ako dlžník nepodpísala, nedošlo k dvojstrannému prejavu vôle, a teda ani k zmluvnému konsenzu o obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ. V čase podpisu zmluvy žalobkyňa ako spotrebiteľ ani nemohla mať vedomosť o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti, vzhľadom na dátum podpisu zmluvy a dátum oznámenia veriteľa, obsahujúci údaje o dátume splatnosti prvej a poslednej splátky úveru. Žalobkyňa tak nemala možnosť dodatočne ovplyvniť údaje obsiahnuté v jednostrannom právnom úkone veriteľa a absencia tejto obsahovej náležitosti mala za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pre vznik zmluvy sa vyžaduje prejav vôle oboch zmluvných strán, teda dlžníka i veriteľa, čo v danom prípade preukázané nebolo vo vzťahu k namietanej obsahovej obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ. Oznámenie veriteľa nebolo možné považovať za súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vzhľadom na postrádaný zmluvný konsenzus veriteľa i dlžníka.

14. Poukaz žalovanej na legislatívnu zmenu vo vzťahu k tejto obsahovej náležitosti (konečná splatnosť úveru), ktorá bola novelou ZoSÚ z vnútroštátnej zákonnej úpravy vypustená, bol bez právneho významu, keďže doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (vymedzením časového údajov počiatku a ukončenia) zostala súčasťou vnútroštátneho práva (uvedená náležitosť je obsiahnutá aj v článku 10 ods. 2 písm. c/ smernice).

15. Pokiaľ žalovaná poukazovala na obsah tzv. zmluvných dojednaní, ktoré mali byť neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, ako aj príloh tvoriacich súčasť zmluvy, je potrebné uviesť, že uvedené listiny žalobkyňa nepodpísala a preto zmluvný konsenzus písomnou formou ohľadom obsahových obligatórnych zákonom stanovených náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pokiaľ boli obsiahnuté v samostatných listinách, preukázaný nebol. Počiatok a koniec konkrétneho obdobia splácania úveru musí byť spotrebiteľovi známy najneskôr v čase, kedy vstupuje do zmluvného vzťahu a svojím podpisom potvrdzuje svoju vôľu (súhlas) s vymedzenou dobou trvania zmluvy, ako aj s dátumom konečnej splatnosti úveru. S uvedeným záverom súvisí aj možnosť posúdenia rozsahu záväzku spotrebiteľa, ako i možnosť s istotou a bez ťažkostí rozpoznať dátum splatnosti prvej a poslednej splátky úveru.

16. Už vzhľadom na absenciu ktorejkoľvek z vyššie uvedených dvoch obligatórnych náležitostí zmluvy, sa úver považuje podľa § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov (samostatne boli postačujúce pre naplnenie zákonnej sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru). Posledná odvolacia námietka týkajúca sa nesúhlasu žalovanej s konštatovaním súdu prvej inštancie o neplatne dohodnutej úrokovej sadzbe, nebola preto spôsobilá ovplyvniť spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu. Je potrebné však uviesť, že aj úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (v zmysle ustanovenia § 39 O. z.). Cena plnenia tak nie je vyňatá zo súdnej kontroly pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti, nielen kontroly podľa generálnej klauzuly upravenej v § 53 ods. 1 O. z. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednávania určenú, najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, nie však niekoľkonásobne oproti priemeru bánk. Zmluvná sloboda účastníkov právneho vzťahu nie je neobmedzená a nesmie vybočiť z určitých aj právom akceptovateľných hraníc. Jednou

z týchto hraníc je aj inštitút dobrých mravov. V zmluve uvádzaný úrok nemožno označiť za súladný s dobrými mravmi, keďže niekoľkonásobne presahuje mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Súd sa značne kriticky vyjadril už aj k nižším úrokovým sadzbám (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/125/2018, 3Co/67/2008).

17. Odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o náhrade trov konania, priznaných žalobkyni na základe vypočítaného pomeru úspechu a neúspechu strán konania súdom prvej inštancie, žalovanou nenamietaných (§ 255 ods. 2 CSP).

18. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa bola úspešná i v odvolacom konaní, podľa § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP vznikol jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobkyni bol preto voči žalovanej priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí podľa § 262 ods. 2 CSP.

19. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.